

Etablering av Malmö hamn som testbädd

- Fokus innovation, möjlighet att testa ny teknik, nya affärsmodeller och nya sätt att arbeta ihop

Delad Energi är Dubbel Energi 2

Författare: Per Flink, Sustainable business Hub (SB HUB)

Kartläggning av Norra Hamnens potential

I projektet startades från början samarbeten om delning och gemensamt utnyttjande av överskottsenergi mellan E.ON, Sysav, NorCarb och Lantmännen. I Norra Hamnen finns enligt SCB ytterligare 433 företag som har fler än 5 anställda. De företagen täcker in de flesta branscher.

Branscher, SNI-koder etc. är beroende av rapportören men en första uppdelning efter förmodade likheter, möjligheter till symbios, genomfördes. Det noterades också var i hamnen företagen finns.

Av de 433 företagen har 271 färre än 20 anställda och 155 färre än 10 anställda. Av företagen med fler anställda verkar lokalen i Norra Hamnen i många fall vara kontor för ett mindre antal anställda eller hemmadedpå för transportföretag. Branschtillhörighet kan också vara ett problem då man vill dra slutsatser om vilka företag som möjligen skulle kunna finna synergier, en känd radiokanal är t.ex. bokförd under "Reparation av maskiner".

Med viss osäkerhet valdes 113 företag för närmare studie via respektive hemsida, 41 klassades som tillverkande företag, vilket visade sig senare inte vara helt korrekt. Av de 41 valdes 10 ut för inledande telefonsamtal. En majoritet av de tillfrågade visade svalt intresse vilket ledde till att vi började undersöka andra möjligheter. Några av företagen som kontaktades visade dock intresse av att delta i utveckling av hamnområdet.

Sammandrag av intervju med Airec AB.

Airec AB är ett medelstort (för hamnen) företag, ca 20 anställda, som tillverkar avancerade värmeväxlare för främst gaser. Företaget är i sin nisch välkänt över hela världen men kanske mindre känt på hemmaplan. Ett företag med stor tillväxtpotential och högt tekniskt och affärsmässigt kunnande. De är mycket intresserade av t.ex. en Cleantech fastighet med testbed. De har också intresse av företag, nyetableringar, som de skulle kunna samarbeta med för att erbjuda kompletta lösningar (Airec är en OEM tillverkare). De är vidare intresserad av kontakter med kommunen för att utveckla området.

Input liknande den ovan tolkades som att man kommer att behöva, åtminstone i början, erbjuda "färdiga möjligheter" för företagen att haka på.

Diskussion kring Norra Hamnens potential

Gruppen diskuterade vad vi, Malmö Stad-WSP-SBHUB-projektet, skulle kunna göra för att bidra till hamnens utveckling. Nedan finns i punktform ett antal av de förslag och frågeställningar som kom upp.

- Cleantech Center: tom låda konceptet/ någon form av samlingsplats med möjlighet till "bubbelträffar".
- Testbed: Fastighet som är uppkopplad mot stadens infrastruktur där företag har möjlighet att sätta in och testa samt visa upp sina lösningar.
- Vilka verksamheter finns idag och vilka flöden har de? Begränsad undersökning.
- Hur hantera nyetableringar? Teman?
- Vad skulle "brukarna" vara hjälpta av?
- Fastighetsägarna är stakeholders – vilken typ av utveckling skulle gynna deras möjligheter att hyra ut? Vad är de i så fall beredda att bidra med?

Tanken med förslagen ovan var att hitta format för ett "Utvecklingscenter för verksamheter i hamnområdet". Detta skulle inkludera nyetableringar.

Malmö stad har arbetat parallellt med att inrätta en Symbiosfunktionen som kommer att se över hela staden. Innan vi går vidare med Norra hamnen behöver vi se att Symbiosfunktionen kommer igång.

Under projektet kom ytterligare en intressant möjlighet på bordet, Sysav's återvinningsanläggning i hamnområdet. Detta skulle ensamt eller tillsammans med ett utvecklingscenter kunna fungera som testbädd och start-up för industriell symbios och andra initiativ.

En återvinningsanläggning har omfattande miljötillstånd vilket skulle underlätta när man undersöker vilka nya verksamheter som skulle kunna starta: Vilka material som får hanteras, vilka processer som är tillåtna osv. Om tänkta aktiviteter hamnar utanför befintliga tillstånd är det troligen lättare att ändra infrastrukturen där än på många andra ställen. Ett sätt att se på en återvinningscentral är som ett stort gruvhål fyllt med råvaror som befinner sig i olika stadier av bearbetning. Cirkulär ekonomi och Industriell Symbios är just de verktyg som är anpassade för att nyttiggöra dessa resurser.

Alla planer är idag skissartade och beroende av beslut i Sysav's styrelse.